

Lisowski, Piotr

Duszpasterstwo indywidualne przez Internet

Warszawskie Studia Pastoralne 6, 28-32

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ks. Piotr Lisowski

Duszpasterstwo indywidualne przez Internet

A zatem dzisiaj... wzywam cały Kościół do odważnego przekroczenia tego nowego progu, do wypłynięcia «na głębię» cyberprzestrzeni, tak, aby teraz, podobnie jak w przeszłości, dzięki zjednoczeniu Ewangelii z kulturą mogła się objawić światu «chwata Boża na obliczu Chrystusa» (2 Kor 4, 6). Niech Bóg błogosławi wszystkim, którzy pracują dla urzeczywistnienia tego celu.¹

W jaki sposób Internet pełnić może rolę nowego Forum głoszenia Ewangelii?

1. Źródło informacji religijnej

Internet, jako narzędzie, które dostarcza informacji i rozbudza nasze zainteresowania, może stać się okazją do pierwszego spotkania z chrześcijańskim przesłaniem, szczególnie dla młodych, którzy coraz częściej korzystają z cyberprzestrzeni, uważając ją za swe okno na świat...²

- wszystkie ważniejsze instytucje kościelne mają swoje strony internetowe lub je przygotowują (począwszy od Stolicy Apostolskiej, po diecezje, zakony, parafie, wspólnoty);
- Internet jest najpopularniejszym źródłem informacji (także religijnej) dla młodych ludzi (zjawisko widoczne podczas katechezy);

¹ Jan Paweł II, *Internet – nowe Forum głoszenia Ewangelii*. Orędzie na XXXVI Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu 2002.

² Tamże.

- wielu młodych ludzi uważa, że *coś, czego nie ma w Internecie albo nie istnieje, albo nie jest ważne*;
- w Polsce liczba osób korzystająca z Internetu w 2006 r. wzrosła o 40 %;
- zdobywanie informacji przez Internet ma charakter indywidualny (choć ma zakres masowy).

2. Internetowe Forum Dyskusyjne

- Forum Dyskusyjne daje ludziom możliwość zadawania pytań i dyskusji na tematy religijne;
- niezwykła popularność Forum Dyskusyjnego – przykładowo: Forum wiara.pl (235.000 postów i 5700 użytkowników – dane z 10 IV 2007);
- podczas dyskusji panuje atmosfera szczerości (gwarancja anonimowości);
- istnieje konieczność systematycznego moderowania Forum przez kapłana.

3. Komunikatory (e-mail, gg, pv)

- dają one możliwość internetowych „rozmów” z kapłanem (lub moderatorem);
- mogą stać się „przedłużeniem” lub uzupełnieniem katechezy;
- wiele parafii podaje potrzebne adresy e-mailowe na swoich stronach www.

4. Czat internetowy

- czat stwarza możliwość rozmowy z zapowiadzianym wcześniej Gościem (lub na interesujący temat) on-line;
- wskazane byłoby zorganizowanie codziennych np. dwugodzinnych dyżurów kapłanów na czacie – gotowych rozmawiać z ludźmi na tematy religijne;
- istnieje możliwość równoczesnej „rozmowy” kilku uczestników Czatu.

5. Spotkania duszpasterza z internautami

- możliwe są spotkania okazjonalne kapłana z internautami omówione wcześniej „wirtualnie” – np. wspólne wyjście na film *Pasja*;
- wskazane są okresowe spotkania wszystkich chętnych użytkowników Forum np. spotkanie w Domu Rekolekcyjnym (Msza św., słowo, spotkanie przy grillu);
- możliwe są też spotkania tematyczne np. tarnowska Sesja *Internet w służbie ewangelizacji* wraz z przygotowaniem wystawy fotograficznej, prelekcji na tematy związane z etycznymi aspektami korzystania z mediów;
- potrzebne bywają spotkania z konkretnym internautą „w realu” jako wynik „dialogu” internetowego (czasem stopniowe – najpierw „w miejscu neutralnym”, potem przy Parafii).

6. Modlitwne SOS

- daje możliwość poproszenia o modlitwę za pośrednictwem Internetu (siostry bernardynki w Diecezji Tarnowskiej otrzymywały 2 prośby tygodniowo w sposób „tradycyjny”, dziś nawet 8–10 próśb dziennie „drogą internetową”);
- cenna okazja do zapoznania np. z działalnością zakonów kontemplacyjnych, ukazania ich roli w życiu Kościoła;
- okazja do nawiązania „kontaktu duszpasterskiego” drogą internetową np. w formie odpowiedzi na list z zapytaniem, prośbą o modlitwę itp.
- sposób budowania wśród wiernych odpowiedzialności za utrzymanie dzieł charytatywnych czy zakonów klauzurowych (możliwość złożenia ofiary na utrzymanie klasztoru siostr klauzurowych);

- ukazywanie, że możliwe jest bezpłatne uzyskanie „pomocy modlitewnej” (złożenie ofiary NIE JEST KONIECZNE, by otrzymać pomoc modlitewną).

7. Ograniczenia „duszpasterstwa internetowego”

Kościół podchodzi do tego nowego środka międzyludzkiej komunikacji z realizmem i zaufaniem. Internet, podobnie jak inne narzędzia komunikacji, jest środkiem, a nie celem samym w sobie. Może on stworzyć doskonale warunki do prowadzenia ewangelizacji, pod warunkiem, że będziemy zeń korzystać w sposób kompetentny, z pełną świadomością jego zalet i wad.³

- *Internet, podobnie jak inne narzędzia komunikacji, jest środkiem, a nie celem samym w sobie (niebezpieczeństwo zbyt dużego zaangażowania w apostołstwo „wirtualne” kosztem podstawowej pracy kapłańskiej (spowiedź, katecheza, kazanie);*
- *Internet nigdy nie zdoła zastąpić głębokiego doświadczenia Boga, które dostępne jest jedynie na drodze żywego, liturgicznego i sakramentalnego uczestnictwa w życiu Kościoła (duszpasterstwo „poprzez Internet” ma prowadzić do uczestnictwa w życiu Wspólnoty Kościoła i do życia sakramentalnego);*
- *Internet oferuje szeroki zasób wiedzy, ale nie uczy wartości (należy dążyć do tego, by dostarczając informacji o Kościele i wierze także pomagać internautom w kształtowaniu właściwej hierarchii wartości)*

Literatura:

Dokumenty kościelne:

Jan Paweł II, *Internet nowym Forum dla głoszenia Ewangelii*. Orędzie na 36. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu 2002 r.

³ Tamże.

- Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, *Aetatis novae*. Instrukcja duszpasterska (22 II 1992 r.).
- Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, *Communio et progressio*. Instrukcja (23 V 1971 r.).
- Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, *Etyka w internecie* (22 II 2002 r.).
- Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, *Kościół a Internet* (22 II 2002 r.).
- Sobór Watykański II, *Inter mirifica*. Dekret (4 XII 1963 r.).

Inne:

- Draguła A., *Dobre narzędzie i zły nauczyciel*, „Więź” 44(2001) nr 2, s. 102n.
- Internet i nowe technologie – ku społeczeństwu przyszłości*, red. T. Zasepa, Częstochowa 2003.
- Internet. Fenomen społeczeństwa informacyjnego*, red. T. Zasepa, Częstochowa 2001.
- Kloch J., *Internet a duszpasterstwo: filozofia umiaru*, „Więź” 44(2001) nr 2, s. 112n.
- Łosińska E., *Na czacie z Panem Bogiem. Czyli o pomocy duchowej, która płynie z sieci*, Dziennik Polski z 16 IV 2004 r.
- Pawłowicz J., *Rola Internetu w dziele Nowej Ewangelizacji*, „Niedziela” nr 16/2001 z 22 kwietnia 2001 r., edycja dla diecezji szczecińsko-kamieńskiej.
- Robak M., *E – duszp@sterstwo*, „Więź” 43(2000) nr 10, s. 101n.
- Wallach P., *Psychologia Internetu*, Poznań 2002.